

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW ROLNICTWA I GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 20 lutego 1969 r.

w sprawie ewidencji gruntów.

Na podstawie art. 7 ust. 1, art. 8 ust. 3 i art. 11 ust. 4 dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. o ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 6, poz. 32) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zasady i sposób zakładania i prowadzenia ewidencji gruntów oraz sporządzania wykazów gruntów określają przepisy zawarte w załączniku do zarządzenia.

§ 2. Do opłat za odrysy, kopie i wyrysy z map oraz za odpisy, wyciągi i wypisy z rejestrów i dokumentów stanowiących składową część operatu ewidencyjnego stosuje się przepisy zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 września 1965 r. w sprawie opłat za techniczne czynności urzędowe organów państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej (Monitor Polski Nr 54, poz. 281).

§ 3. Tracą moc:

1) instrukcja Ministra Rolnictwa z dnia 21 kwietnia 1955 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ewidencji gruntów,

zasad sporządzania wykazów gruntów oraz opłat za odrysy z map i za odpisy oraz wyciągi z rejestrów i dokumentów stanowiących część składową operatu ewidencyjnego na obszarze gromad, osiedli i miast nie stanowiących powiatów (Monitor Polski Nr 38, poz. 379),

2) instrukcja Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 8 września 1956 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ewidencji gruntów, zasad sporządzania wykazów gruntów oraz opłat za odrysy z map i za odpisy i wyciągi z rejestrów i dokumentów stanowiących część operatu ewidencyjnego na obszarze m. st. Warszawy, m. Łodzi i miast stanowiących powiaty (Monitor Polski Nr 98, poz. 1135).

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa: *M. Jagielski*

Minister Gospodarki Komunalnej: *A. Giersz*

Załącznik do zarządzenia Ministrów Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej z dnia 20 lutego 1969 r. (poz. 98).

ZASADY I SPOSÓB ZAKŁADANIA I PROWADZENIA EWIDENCJI GRUNTÓW ORAZ SPORZĄDZANIA WYKAZÓW GRUNTÓW

DZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Ewidencję gruntów zakładają i prowadzą właściwe do spraw geodezji organy prezydiów powiatowych rad narodowych, rad narodowych miast stanowiących powiaty i dzielnicowych rad narodowych miast wyłączonych z województw, zwane dalej „właściwymi organami”.

2. Przepisy dotyczące organów prezydiów wojewódzkich rad narodowych stosuje się do organów prezydiów rad narodowych miast wyłączonych z województw.

§ 2. 1. Ewidencja gruntów obejmuje wszystkie grunty, ich położenie, granice i obszar oraz rodzaj użytków i ich klasę.

2. Podstawowymi elementami ewidencji gruntów są dane ewidencyjne działki gruntu, zwanej dalej „działką”.

3. W ewidencji gruntów podaje się osobę właściciela oraz tego, który gruntem faktycznie włada, zwanego dalej

„władającym”, a gdy osoba właściciela nie jest znana — tylko władającego gruntem.

4. Za władanie gruntem uważa się:

- 1) posiadanie samoistne, to jest faktyczne władanie gruntem jak właściciel,
- 2) w odniesieniu do gruntów państwowych i gruntów stanowiących własność jednostek gospodarki uspołecznionej lub innych organizacji społecznych — również użytkowanie gruntu, a
- 3) w odniesieniu tylko do gruntów państwowych — ponadto: wieczyste użytkowanie i sprawowanie zarządu nieruchomości.

§ 3. 1. Ewidencję gruntów zakłada się i prowadzi oddzielnie dla każdej jednostki ewidencyjnej.

2. Jednostką ewidencyjną jest obszar gruntów zawarty w granicach administracyjnych gromady, osiedla lub miasta, a w miastach podzielonych na dzielnice — w granicach każdej dzielnicy.

3. Dla każdej jednostki ewidencyjnej zakłada się operat ewidencyjny, który składa się z map, ich matryc, rejestrów, zestawień gruntów, spisów alfabetycznych, skorowidzów działek oraz dokumentów uzasadniających wpisy do rejestrów.

§ 4. 1. Dla celów związanych z techniką zakładania i prowadzenia ewidencji gruntów obszar jednostki ewidencyjnej dzieli się na obręb.

2. Obręb stanowi:

- 1) w gromadzie jako jednostce ewidencyjnej — powierzchnia gruntów zawartych w granicach obszaru wiejskiego; obszar wiejski stanowi wieś z przynależnymi do niej miejscowościami i innymi terenami (np. leśnymi, pod wodami, nieużytkami itp.) w granicach ustalonych zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) w jednostce ewidencyjnej odpowiadającej miastu lub jego dzielnicy bądź osiedlu — powierzchnia gruntów wynosząca około 100 ha, zawarta:
 - a) w granicach naturalnych, jak drogi, wody, ulice i obejmująca w całości bloki budowlane, w miarę możliwości o jednorodnej zabudowie lub zagospodarowaniu, bądź
 - b) w szczególnych wypadkach w granicach władania.

3. Obrębem na obszarze miast może być również teren gospodarstwa leśnego i obszaru wodnego, jak i dawny obszar wiejski lub jego część, włączony do danego osiedla lub miasta.

4. Obręby w jednostkach ewidencyjnych stanowiących:

- 1) gromady — oznacza się nazwami odpowiadającymi nazwom wsi z dodaniem na odpowiednich arkuszach obejmujących obszary państwowych gospodarstw rolnych i państwowego gospodarstwa leśnego również ich nazwy,
- 2) osiedla i miasta (dzielnice) — numeruje się kolejnymi liczbami (cyframi arabskimi) z podaniem istniejących nazw lokalnych.

5. Podziału na obręby dokonuje właściwy organ po uzgodnieniu z organem do spraw geodezji prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

6. Na obszarach państwowego gospodarstwa leśnego przebieg granic obrębów uzgadnia się z terytorialnie właściwym nadleśnictwem przy zachowaniu zasady, aby granice obrębów przebiegały wzdłuż linii podziału powierzchniowego (linie oddziałowe). Przecięcie oddziału granicą obrębu może nastąpić tylko wtedy, gdy granica obrębu na tym odcinku jest równocześnie granicą gromady, powiatu lub województwa.

7. Podział obszaru jednostki ewidencyjnej na obręby wykazuje się na mapie przeglądowej, sporządzonej zależnie od wielkości obszaru w skali: 1 : 10.000 lub 1 : 25.000.

8. Dla każdego obrębu sporządza się operat ewidencyjny.

9. Operaty poszczególnych obrębów wchodzących w skład jednostki ewidencyjnej oraz wykaz gruntów zestawionych zbiorczo dla całej jednostki ewidencyjnej stanowią operat ewidencyjny tej jednostki.

§ 5. 1. Wszelkie wpisy do operatu ewidencji gruntów powinny być dokonane wyraźnie i czytelnie.

2. Danych zawartych w operacie ewidencyjnym nie wolno wycierać, wyskrobywać, usuwać lub czynić niewidocznymi w jakiś inny sposób, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

§ 6. 1. Po założeniu dla jednostki ewidencyjnej operatu ewidencji gruntów na obszarach dotychczas nie objętych katastrzem gruntowym bądź po zastąpieniu nową ewidencją dotychczasowego operatu katastru gruntowego, organ do spraw geodezji prezydium wojewódzkiej rady narodowej dokona obwieszczenia przewidzianego w art. 14 ust. 2 dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. o ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 6, poz. 32).

2. W obwieszczeniu (ust. 1) należy wymienić:

- 1) nazwy jednostek ewidencyjnych, dla których została założona ewidencja gruntów,
- 2) datę założenia, od której dane o gruntach, służące za podstawę planowania gospodarczego, wymiaru podatków i świadczeń, skupu i obowiązkowych dostaw, dokonywania wpisów w księgach wieczystych, mogą być oparte wyłącznie na założonej ewidencji gruntów,
- 3) postanowienia przepisów nakładające na właścicieli lub na władających gruntami obowiązek zgłaszania zmian w danych objętych ewidencją,
- 4) siedzibę właściwego organu prowadzącego ewidencję dla określonych jednostek ewidencyjnych.

3. Po ukazaniu się w dzienniku urzędowym właściwej wojewódzkiej rady narodowej obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, należy je w odpisach wywiesić w siedzibach właściwych prezydentów powiatowych, miejskich (dzielnicowych) i gromadzkich rad narodowych (rad narodowych osiedli) oraz w siedzibie państwowego biura notarialnego właściwego do prowadzenia ksiąg wieczystych.

DZIAŁ II.

Przepisy szczegółowe.

Rozdział 1.

Działka i jej dane ewidencyjne.

§ 7. 1. Działkę stanowi obszar gruntu ograniczony gruntami stanowiącymi przedmiot odrębnego władania.

2. Na obszarze lasów państwowych działkę stanowi:

- 1) oddział leśny lub
- 2) część oddziału leśnego, w razie gdy oddział podzielony jest przechodzącą przez niego granicą województwa, powiatu lub gromady.

3. W szczególnych wypadkach działkę może stanowić:

- 1) obszar gruntu obejmujący kilka nie rozgraniczonych nieruchomości; w tym wypadku należy ograniczyć się do wpisania nomenklatur prawnych tych nieruchomości bez uwidaczniania ich granic i powierzchni,
- 2) część obszaru gruntu wydzielona do zbycia lub przekazania,
- 3) część obszaru zakładów przemysłowych zagospodarowana w sposób obmienny (np. osiedle pracownicze),
- 4) obszar gruntu (blok) otoczony ulicami, zabudowany luźno stojącymi budynkami,
- 5) każda część obszaru o odrębnym numerze porządkowym w zwartym bloku, będąca w zarządzie administracji domów mieszkalnych.

4. Tereny komunikacyjne (koleje, drogi i inne) oraz grunty pod wodami (rzeki, potoki, wody, rowy itp.) w razie wzajemnego przecięcia się mogą stanowić kilka działek, pomimo że są przedmiotem władania jednej osoby. W tym wypadku przyjmuje się zasadę:

- 1) wody (cieki) powierzchniowe, z wyjątkiem płynących rurowcami lub krytymi kanałami, dzielą tereny kolejowe i drogi na odrębne działki,
- 2) kolej dzieli drogi na odrębne działki,
- 3) drogi wyższego rzędu dzielą drogi niższego rzędu na odrębne działki (mosty i wiadukty nie dzielą dróg przebiegających pod nimi).

§ 8. Danymi ewidencyjnymi poszczególnej działki są:

- 1) położenie,
- 2) granice,
- 3) obszar,
- 4) rodzaj użytków,

5) klasy gruntu rolnego lub innych sklasyfikowanych gruntów,

6) określenie właściciela oraz władającego.

§ 9. Położenie działki określa się przez:

- 1) nazwę jednostki ewidencyjnej,
- 2) nazwę i numer (oznaczenie) obrębu,
- 3) numer arkusza mapy,
- 4) numer działki i opis jej położenia (np. przy rzece, przy drodze do, przy cmentarzu itp.), a ponadto numer porządkowy (milicyjny) działek oznaczonych takim numerem oraz nazwę ulicy, przy której są one położone,

5) nazwę nieruchomości, w skład której wchodzi działka, i numer księgi wieczystej, jeżeli stwierdzono, że księga taka została dla tej nieruchomości założona (nr . . . KW).

§ 10. Granice działki określa przebieg linii:

- 1) według faktycznego stanu władania, stwierdzonego na gruncie, lub
- 2) według stanu prawnego nieruchomości, ustalonego w postępowaniu uregulowanym odrębnymi przepisami, lub
- 3) według obowiązującego podziału powierzchniowego (oddziałów) — na obszarach lasów państwowych.

§ 11. 1. Obszar działki jest to wyrażona w mierze metrycznej i zawarta w jej granicach powierzchnia, w skład której wchodzi:

- 1) powierzchnie każdego użytku,
- 2) powierzchnie poszczególnych konturów klasyfikacyjnych, ponadto:
- 3) na terenach lasów państwowych elementy składowe oddziału, tj. powierzchnie pod liniami podziału powierzchniowego (duktami, pasami) od północy i od wschodu każdego oddziału oraz powierzchnie nie wyłączonych dróg i wód położonych w zasięgu oddziału.

2. Ogólny obszar działki podaje się z następującą dokładnością zapisu:

- 1) do 1 m² (0,0001 ha) — na terenach miast i osiedli,
- 2) do 100 m² (0,01 ha) — na terenach gromad.

3. Jeżeli względu natury gospodarczej lub technicznej za tym przemawiają, organ do spraw geodezji przydzielnicy wojewódzkiej rady narodowej może postanowić, aby dla terenów gromad w operatach ewidencji gruntów powierzchnie gruntów wykazywane były w metrach kwadratowych; w tych wypadkach jednak dla celów statystycznych końcowe wyniki zaokrągla się do pełnych setek metrów (arów).

4. Powierzchnię otrzymaną z obliczeń w wypadkach określonych w ust. 2 pkt 2 przy dokonywaniu zapisu do 100 m² należy zaokrąglić do pełnych setek metrów (arów), przy czym:

- 1) końcówkę mniejszą niż 50 m² odrzuca się,
- 2) końcówkę równą 50 m² zaokrągla się do parzystego aru,
- 3) końcówkę większą od 50 m² zaokrągla się do pełnego aru.

5. Na terenach gromad powierzchnie działek, będących przedmiotem odrębnego władania, mniejsze od 100 m² (1 ar), zapisuje się według zasady wymienionej w ust. 2 pkt 1.

6. Powierzchni użytków, o ile nie przekraczają wielkości 100 m² (1 ar), nie wykazuje się oddzielnie, lecz włącza do przeważającego powierzchniowo użytku otaczającego lub przylegającego. Ta sama zasada obowiązuje przy wykazywaniu powierzchni konturów klasyfikacyjnych.

§ 12. Dla celów ewidencji gruntów rozróżnia się następujące grupy użytków gruntowych:

- 1) grunty użytkowane rolniczo, zwane użytkami rolnymi,
- 2) grunty pod lasami i zadrzewieniami,
- 3) grunty pod wodami, zwane wodami,
- 4) grunty zajęte pod wydobywanie kopalni sposobem odkrywkowym, zwane użytkami kopalnymi,

5) grunty zajęte pod urządzenia komunikacji lądowej i powietrznej, zwane terenami komunikacyjnymi,

6) grunty zabudowane lub przeznaczone do zabudowania, zwane terenami osiedlowymi,

7) grunty użytkowane w inny sposób aniżeli określony wyżej w pkt 1—6, zwane terenami różnymi,

8) grunty nie nadające się do produkcji rolniczej, zwane nieużytkami.

§ 13. 1. Grunty użytkowane rolniczo dzieli się na następujące rodzaje:

- 1) grunty orne,
- 2) sady,
- 3) łąki trwałe,
- 4) pastwiska trwałe.

2. Do gruntów ornych zalicza się grunty w uprawie i odłogi. Za grunty w uprawie uważa się grunty zasiane lub zasadzone ziemiopłodami rolniczymi lub ogrodniczymi, trawami koszonymi lub wypasanyymi (włączonymi do płodozmianu), ogrody działkowe niezależnie od rodzaju upraw, sady o powierzchni poniżej 10 arów, szklarnie i inspekty, chmielniki, uprawy wikliny, szkółki zadrzewieniowe itp. oraz ugory czarne. Odłogi są to grunty orne, które w ciągu co najmniej dwóch ostatnich lat nie były uprawiane.

3. Do sadów zalicza się grunty orne lub pastwiska o powierzchni ponad 10 arów, zasadzone drzewami i krzewami owocowymi o zwartym nasadzeniu, szkółki drzew owocowych i winnice; za zwarte nasadzenie drzewami lub krzewami owocowymi w sadach uważa się nie mniej niż 100 drzew lub 2000 krzewów na powierzchni 1 ha.

4. Do łąk trwałych zalicza się grunty pokryte trawami, które z zasady są koszone, a w rejonach górskich również hale i połoniny koszone.

5. Do pastwisk trwałych zalicza się grunty pokryte trawami, w zasadzie nie koszonymi, lecz wypasanyymi, a w rejonach górskich również hale i połoniny wypasane.

§ 14. 1. Grunty pod lasami oraz zadrzewieniami i zakrzewieniami dzieli się na:

- 1) lasy i grunty leśne,
- 2) grunty zadrzewione i zakrzewione.

2. Do lasów i gruntów leśnych zalicza się:

- 1) grunty wraz ze znajdującymi się na nich drzewostanami, obejmujące uprawy, młodniki, drzewostany starsze oraz plantacje topolowe, prowadzone na gruntach leśnych,
- 2) grunty przejściowo pozbawione drzewostanów, stanowiące halizny, płazowiny, wypaleniska, zręby i szkółki leśne oraz szkółki zadrzewieniowe i plantacje choinkowe, prowadzone na gruntach leśnych.

3. Do gruntów zadrzewionych i zakrzewionych zalicza się nie stanowiące terenów zieleni:

- 1) grunty wraz z rosnącymi na nich zbiorowiskami drzew i krzewów nie będących w rozumieniu obowiązujących przepisów lasami i gruntami leśnymi, nie służące do produkcji rolnej i sadowniczej,
- 2) grunty wraz z drzewostanami stanowiące pasy klimatyczno-melioracyjne, mające na celu poprawę stosunków wodnych i warunków klimatycznych regionu, nie będące w rozumieniu obowiązujących przepisów lasami i gruntami leśnymi,
- 3) grunty porośnięte wikliną rosnącą w stanie naturalnym,
- 4) grunty pod parkami wiejskimi, stanowiące zbiorowiska drzew i krzewów, mające na celu zaspokajanie potrzeb w zakresie kultury społecznej.

§ 15. 1. Grunty pod wodami dzieli się na:

- 1) grunty pod wodami płynącymi, zwane „wodami płynącymi”,

2) grunty pod wodami stojącymi, zwane „wodami stojącymi”,

3) grunty pod rowami, zwane „rowami”.

2. Do wód płynących zalicza się wody znajdujące się w rzekach, w jeziorach lub zbiornikach, z których cieki wypływają lub do których wchodzi, potokach górskich, kanałach i innych wodach o przepływach stałych lub okresowych oraz w źródłach, z których cieki biorą początek.

3. Do wód stojących zalicza się wody w jeziorach innych niż określone w ust. 2, stawach i innych zbiornikach.

4. Do rowów zalicza się otwarte odwadniające i nawadniające rowy melioracyjne.

§ 16. Do użytków kopalnych zalicza się czynne odkrywkowe zakłady górnicze węgla, siarki, gipsu, rud i innych kopalni, kopalnie żwiru, piasku, gliny, torfu oraz kamienia (kamieniołomy).

§ 17. 1. Tereny komunikacyjne dzielą się na drogi, tereny kolejowe i inne tereny komunikacyjne.

2. Do dróg zalicza się: drogi publiczne, ulice i place publiczne, drogi nie zaliczone do dróg publicznych oraz grunty zajęte pod wały ochronne z nawierzchnią dla ruchu kołowego i leśne linie podziału powierzchniowego.

3. Do terenów kolejowych zalicza się grunty zajęte pod obiekty, budowle kolejowe, jak stacje, magazyny, rampy oraz inne urządzenia przeznaczone do wykonywania i obsługi ruchu kolejowego kolei państwowej oraz kolei zakładowych (bocznic) poza terenami zakładów przemysłowych, składowania i innymi.

4. Do innych terenów komunikacyjnych zalicza się grunty zajęte pod:

- 1) torowiska tramwajowe, znajdujące się poza drogą, oraz grunty zajęte pod urządzenia związane z komunikacją miejską (zajeżdnie, przystanki itp.),
- 2) porty lotnicze, szybowiska, lądowiska,
- 3) tereny zajęte pod urządzenia związane z komunikacją wodną, a nie znajdujące się pod wodą, jak: tereny pod urządzeniami portowymi, przystaniami, śluzami, mołami itp.

§ 18. 1. Tereny osiedlowe dzielą się na:

- 1) zabudowane,
- 2) nie zabudowane,
- 3) zieleni.

2. Do terenów osiedlowych zabudowanych zalicza się:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej, zwane terenami mieszkalnymi,
- 2) tereny zabudowy przemysłowej, uzbrojenia inżynierskiego oraz magazynowo-składowe, zwane terenami przemysłowymi,
- 3) tereny zabudowy o innym przeznaczeniu.

3. Do terenów mieszkalnych zalicza się:

- 1) tereny pod budynkami przeznaczonymi na cele mieszkalne wraz z terenami zajętymi pod urządzenia budowlane związane z tymi budynkami, tzn. podwórzami, dojazdami, przejazdami, przejściami, urządzeniami zieleni przydomowej itp.,
- 2) na obszarach gromad również tereny pod zabudowaniami gospodarczymi (stajnie, obory, stodoły, szopy itp.) bez powierzchni użytkowanej jako ogród, sad itp.

4. Do terenów przemysłowych zalicza się:

- 1) tereny pod budynkami i urządzeniami służącymi produkcji przemysłowej,
- 2) tereny ujęć wody, zakładów uzdatniania wody, osadników i oczyszczalni ścieków,
- 3) tereny związane z obsługą urządzeń wodnych (zapór),
- 4) tereny pod stacjami transformatorów i masztami linii wysokiego napięcia itp.,
- 5) tereny czynnych hałd, zwalisk i wysypisk.

5. Do terenów zabudowy o innym przeznaczeniu zalicza się tereny z budynkami przeznaczonymi na cele:

- 1) administracyjne (biurowe),
- 2) nauczania (szkoły podstawowe, średnie, zawodowe i wyższe),
- 3) służby zdrowia i opieki społecznej,
- 4) handlu i gastronomii,
- 5) rzemiosła,
- 6) łączności,
- 7) kultu religijnego,
- 8) innych usług, nie wymienionych w pkt 1—7.

O przeznaczeniu terenu i budynku — jeżeli poszczególne jego części użytkowane są na różne cele — decyduje przeznaczenie części budynku o przeważającej kubaturze.

6. Do terenów nie zabudowanych (nie zagospodarowanych) zalicza się te tereny, które znajdują się w strefie za-inwestowania osiedlowego, a nie są przeznaczone na cele rolne lub leśne i nie zostały jeszcze zagospodarowane (działki nie zabudowane i nie użytkowane w inny sposób).

7. Do terenów zieleni zalicza się:

- 1) tereny zieleni o charakterze wypoczynkowym, jak: parki, ośrodki wypoczynkowe, ogrody dziecięce, plaże urządzone i zieleńce; do zieleńców zalicza się tereny towarzyszące ulicom, placom, węzłom komunikacyjnym, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami) i nie są niezbędne dla komunikacji,
- 2) tereny zieleni o innym charakterze (ogrody zoologiczne, botaniczne itp.),
- 3) tereny pod obiektami zabytkowymi (ruiny, grodziska, kurhany),
- 4) tereny sportu (stadiony, boiska sportowe, skocznie narciarskie, tory saneczkowe, strzelnice sportowe),
- 5) tereny zieleni ochronnej,
- 6) cmentarze, grzebowiska zwierząt.

§ 19. Do nieużytków zalicza się:

- 1) bagna (błota, topieliska, trzęsawiska, moczary, rojsty),
- 2) piaski (plaże nie urządzone, piaski nadbrzeżne, piaski ruchome, wydmy),
- 3) utwory skalne (skały, rumowiska, piargi),
- 4) utwory fizjograficzne (urwiska, strome stoki i uskoki),
- 5) tereny zdewastowane nie użytkowane (hałdy nieczynne, wysypiska, wyrobiska, zapadliska).

§ 20. Do terenów różnych zalicza się wały ochronne nie posiadające nawierzchni drogowej oraz wszelkie pozostałe grunty nie wymienione w §§ 13—19.

§ 21. Poszczególne użytki gruntowe, zwane dalej użytkami, oznacza się w operatach ewidencyjnych skrótami literowymi, a mianowicie:

1) grunty orne	— R, a przeznaczone do zalesienia — RZ
2) sady	— S
3) łąki trwałe	— Ł
4) pastwiska trwałe	— Ps, a przeznaczone do zalesienia — PsZ
5) lasy i grunty leśne	— Ls
6) grunty zadrzewione i zakrzewione	— Lz
7) wody stojące	— Ws
8) wody płynące	— Wp
9) rowy	— W
10) użytki kopalne	— K
11) tereny zabudowane:	
a) mieszkalne	— B
b) przemysłowe	— Ba
c) inne	— Bi
12) tereny nie zabudowane	— Bp
13) tereny zieleni	— Bz

- 14) tereny różne — Tr
- 15) nieużytki — N
- 16) drogi — dr
- 17) koleje — Tk
- 18) inne tereny komunikacyjne — Ti

§ 22. 1. W operatach ewidencyjnych dane dotyczące:

- 1) rodzaju użytków i ich konturów,
 - 2) klas użytków rolnych, gruntów pod lasami oraz gruntów o powierzchni do 10 ha pod stawami i jeziorami
- określa się zgodnie z gleboznawczą klasyfikacją gruntów, przeprowadzoną stosownie do przepisów obowiązujących w tym zakresie.

2. W operatach ewidencyjnych dane dotyczące rodzaju użytków i ich konturów na terenach lasów państwowych, objętych operatami urządzania lasów, określa się zgodnie z tymi operatami.

3. W miastach i osiedlach właściwy organ określi zasięg gruntów podlegających klasyfikacji w granicach danego miasta (osiedla).

4. Wyniki klasyfikacji gruntów wprowadza się do operatu ewidencyjnego na podstawie danych zawartych w operacie klasyfikacyjnym.

5. W operatach ewidencyjnych wykazuje się klasy gruntów poszczególnych użytków oznaczając je cyfrą rzymską, po skrócie literowym danego użytku, np. R II, R IIIb, R IVa, Ps IV, Ps V itd.

6. Dla potrzeb wymiaru świadczeń państwowych:

- 1) powierzchnie dróg i rowów prywatnych zalicza się do powierzchni klas użytków przylegających, z wyjątkiem rowów włączonych do sieci urządzeń wodno-melioracyjnych,
- 2) powierzchnie terenów osiedlowych położone na obszarach gromad zalicza się do tego otaczającego lub przylegającego użytku rolnego bądź leśnego i jego klasy, który powierzchniowo przeważa; dotyczy to również terenów osiedlowych na obszarach użytkowanych rolniczo w osiedlach i miastach.

Rozdział 2.

Właściciel i władający gruntem.

§ 23. 1. Jako właściciel może być wpisana osoba fizyczna lub osoba prawna, a jako władający gruntem — ponadto państwowa jednostka organizacyjna i inna organizacja władająca faktycznie gruntem, choćby nie miała osobowości prawnej.

2. Osoby fizyczne lub prawne określa się przez wymienienie:

- 1) co do osób fizycznych:
 - a) nazwiska i imienia oraz imienia ojca i matki,
 - b) miejsca zamieszkania (stałego pobytu):
 - nazwy miejscowości,
 - nazwy ulicy,
 - numeru budynku,
- 2) co do osób prawnych:
 - a) nazwy według pełnego urzędowego brzmienia,
 - b) siedziby (dokładnego adresu).

§ 24. 1. Przy wpisywaniu osoby właściciela należy opierać się wyłącznie na przedstawionych dokumentach. Dla ustalenia osoby właściciela postępowania wyjaśniającego nie przeprowadza się:

2. W ewidencji gruntów podaje się:

- 1) jako właściciela — osobę, która przedstawi odpis z księgi wieczystej, akt notarialny (sprzedaży, darowizny itp.), akt nadania lub dokument nadania, prawomocne orzeczenie sądu, ostateczną decyzję organu administracji państwowej,

2) jako władającego:

- a) posiadacza samoistnego, który nie może przedstawić dokumentów wymienionych w pkt 1,
- b) osobę, która przedstawi dokumenty wymienione w pkt 1, lecz pomiędzy treścią tych dokumentów a faktycznym stanem w terenie istnieją rozbieżności bądź też przedłożone dokumenty są przez zainteresowane osoby kwestionowane; w tym wypadku okoliczność faktycznego władania gruntem przez tę osobę powinna być potwierdzona przez biuro gromadzkiej rady narodowej (właściwy organ prezydium miejskiej rady narodowej, rady narodowej osiedla),

3) w odniesieniu do spadku, gdy postępowanie spadkowe nie zostało wszczęte lub zostało wszczęte, lecz nie zakończone:

- a) jako właściciela „spadkobierców po X—Y”,
- b) jako władającego:

- tę osobę spośród domniemanych spadkobierców, która działką faktycznie zarządza, bądź
- dwie osoby spośród domniemanych spadkobierców, gdy wspólnie działką zarządzają, bądź też
- jedną osobę spośród domniemanych spadkobierców, wskazaną przez pozostałych spadkobierców, z dodaniem wyrazów „i inni spadkobiercy”, jeżeli działką zarządza więcej aniżeli dwóch domniemanych spadkobierców,
- osobę, która faktycznie działkę użytkuje, a żaden z domniemanych spadkobierców działką nie zarządza,

4) w wypadku współwłasności:

- a) jako właściciela — osoby, które przedstawią odpowiednie dokumenty stanowiące dowód współwłasności, przy czym wystarczy wpisać jednego ze współwłaścicieli z dodaniem określenia „i inni współwłaściciele” bez potrzeby podawania wysokości udziałów; jeżeli współwłaścicielem jest Skarb Państwa, należy ponadto w każdym wypadku wpisać „Skarb Państwa”,
- b) jako władającego — osobę lub osoby zarządzające lub użytkujące działkę w sposób podany w pkt 3 lit. b),

5) w wypadku dożywocia, gdy przedmiot dożywocia stanowi działka, której obszar oraz granice są objęte umową notarialną i zostały trwale wyznaczone na gruncie, jako właściciela — osobę obdarowaną, dożywotnika zaś odnotowuje się na jego wniosek w rejestrze gruntów w kolumnie „uwagi”,

6) dla wspólnoty gruntowej — pod tytułem „właściciela” nazwę spółki i skład zarządu oraz wykaz osób uprawnionych do korzystania z tej wspólnoty na podstawie decyzji właściwego do spraw rolnych i leśnych organu prezydium powiatowej rady narodowej.

3. Dla gruntów państwowych podaje się:

- 1) jako właściciela „Skarb Państwa” na podstawie zaświadczenia lub decyzji odpowiedniego organu administracji państwowej, postanowienia sądu bądź aktu notarialnego,
- 2) jako władającego:
 - a) wieczystego użytkownika,
 - b) państwowe jednostki organizacyjne i organizacje społeczne, którym przekazano grunty w użytkowanie lub wieczyste użytkowanie, po okazaniu pisemnej w tym przedmiocie decyzji,
 - c) jednostki państwowej, organizacje społeczne, osoby prawne i fizyczne faktycznie władające gruntami (lub zarządzające obiektami) również wtedy, gdy nie zachodzi wypadek określony pod lit. a) i b); jeżeli grunt (nieruchomość) jest dzierżawiony, to jako władającego należy podać instytucję, której płaci się

czynsz dzierżawny (np. Zarząd Budynków Mieszkalnych),

- d) na obszarach lasów państwowych — terenowo właściwe jednostki gospodarcze resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego (nadleśnictwa) również dla tych gruntów, które nie zostały wyłączone z obszarów państwowego gospodarstwa leśnego, chociaż znajdują się, na podstawie decyzji Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, w użytkowaniu innych osób prawnych lub fizycznych.
- e) na terenach, które przeszły na własność Państwa — poprzedniego właściciela, jeżeli jest on nadal faktycznym użytkownikiem, niezależnie od tego, czy Państwo przekazało mu formalnie grunty w wieczyste użytkowanie, czy też nie.
4. Jako władającego należy wpisać:
- 1) prezydium gromadzkiej rady narodowej co do gruntów:
 - a) gromadzkich, jak: place, boiska, targowiska itp., zakwalifikowanych jako użytki kopalne, jak: żwirownie, kopalnie piasku, gliny itp.,
 - b) pod cmentarzami komunalnymi,
 - c) pod drogami gruntowymi, które nie zostały zaliczone do dróg publicznych, lecz są w powszechnym korzystaniu (§ 27 ust. 3 pkt 17),
 - d) stanowiących mienie gromadzkie będące w zarządzie prezydium gromadzkiej rady narodowej,
 - 2) wydział oświaty i kultury prezydium powiatowej rady narodowej co do gruntów pod budynkami i placami szkolnymi,
 - 3) wydział do spraw wyznań prezydium wojewódzkiej rady narodowej co do gruntów państwowych znajdujących się pod budynkami kultu religijnego (kościół, kaplice) i pod cmentarzami wyznaniowymi (dotyczy Ziemi Zachodnich i Północnych) oraz w województwach białostockim, lubelskim, rzeszowskim i krakowskim — gruntów po byłych parafiach prawosławnych i greckokatolickich, a w województwach poznańskim i bydgoskim — poewangelickich),
 - 4) co do dróg publicznych:
 - a) wojewódzki zarząd dróg publicznych — dla dróg państwowych,
 - b) powiatowy zarząd dróg lokalnych — dla dróg lokalnych,
 - c) wydział gospodarki komunalnej i mieszkaniowej prezydium właściwej rady narodowej — dla ulic i placów,
 - d) właściwy zakład (państwowe gospodarstwo leśne, państwowe gospodarstwo rolne itp.) — dla dróg zakładowych,
 - 5) co do wód państwowych:
 - a) wojewódzki organ administracji wodnej — dla wód żeglownych i spławnych,
 - b) powiatowy organ administracji wodnej — dla innych wód powierzchniowych, z wyjątkiem rowów,
 - 6) powiatowy inspektorat wodnych melioracji — co do rowów melioracyjnych, gdy to wynika z obowiązujących przepisów.
5. Rowy melioracyjne stanowiące sieć urządzeń wodno-melioracyjnych, nie wyłączone na rzecz Skarbu Państwa, wykazuje się (jako użytki w działkach) w jednostkach rejestrowych osób, których stanowią własność lub w których władaniu się znajdują.
6. Do ewidencji gruntów nie wpisuje się jako władającego osoby korzystającej z gruntów, które stanowią przedmiot:
- 1) deputatu pracowniczego,
 - 2) dzierżawy.
7. Gdy właściciel lub władający gruntem nie użytkuje działki osobiście, lecz oddał ją w posiadanie zależne, stan

ten należy odnotować — podając imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania posiadacza zależnego. Wpis taki może być dokonany tylko wtedy, gdy oddanie działki w posiadanie zależne nastąpiło w drodze aktu notarialnego. Nie wykazuje się dzierżawców części obszaru działki oraz linii odgraniczających te części.

Rozdział 3.

Jednostki i grupy rejestrowe.

§ 25. 1. Działki położone na obszarze danego obrębu, będące własnością lub we władaniu tej samej osoby fizycznej lub prawnej albo innej organizacji (§ 23 ust. 1), tworzą jednostkę rejestrową.

2. Działki będące współwłasnością dwóch lub więcej tych samych osób stanowią odrębną jednostkę rejestrową.

3. Odrębne jednostki rejestrowe stanowią:

- 1) grunty poszczególnych rolniczych spółdzielni produkcyjnych, do których zalicza się:
 - a) działki stanowiące wkład gruntów poszczególnych członków spółdzielni,
 - b) działki przekazane z Państwowego Funduszu Ziemi w trwałe użytkowanie spółdzielni,
 - c) działki stanowiące własność spółdzielni,
 - d) działki przyzagrodowe członków, wydzielone z obszaru spółdzielni, zgodnie z zasadami statutu spółdzielni produkcyjnych,
 - 2) grunty poszczególnych kółek rolniczych, do których zalicza się:
 - a) działki stanowiące własność kółka rolniczego,
 - b) działki przekazane z Państwowego Funduszu Ziemi w trwałe użytkowanie kółka rolniczego,
 - c) inne grunty użytkowane zespołowo przez kółka rolnicze,
 - 3) działki państwowe będące pod zarządem lub we władaniu osób prawnych lub fizycznych:
 - a) którym bezpośrednio przekazano działki w użytkowanie lub wieczyste użytkowanie,
 - b) które faktycznie władają działkami lub nimi zarządzają (administrują),
 - 4) działki o odrębnym charakterze i przeznaczeniu pozostające we władaniu tej samej jednostki organizacyjnej.
4. Jednostkę rejestrową mogą stanowić również:
- 1) na obszarach gromad — działki należące do Państwowego Funduszu Ziemi, stanowiące odrębne gospodarstwa rolne (gospodarstwa dyspozycyjne) lub działki należące do lasów państwowych,
 - 2) na obszarach osiedli i miast — działki stanowiące własność Państwa, przeznaczone do przekazania w wieczyste użytkowanie,
 - 3) nieruchomości nierolnicze, będące we władaniu poszczególnych zarządów państwowych.

§ 26. 1. Jednostkę rejestrową określa się nazwiskiem i imieniem (nazwą) właściciela lub władającego.

2. Każdą jednostkę rejestrową wpisuje się do rejestru gruntów pod odrębnym numerem, zwanym „numerem jednostki rejestrowej”.

3. Pod numerem jednostki rejestrowej wpisuje się powierzchnie wszystkich działek wchodzących w skład tej jednostki oraz wykazuje się powierzchnie poszczególnych rodzajów użytków. W odniesieniu do użytków rolnych, gruntów pod lasami, a także pod stawami i jeziorami o powierzchni do 10 ha, wykazuje się powierzchnie według klas gruntów.

4. Numerację jednostek rejestrowych prowadzi się bieżącymi liczbami arabskimi przez wszystkie tomy rejestru.

5. Numery jednostek rejestrowych zlikwidowanych z jakichkolwiek przyczyn nie mogą być użyte po raz drugi.

Pod numerem zlikwidowanej jednostki rejestrowej nie wolno dokonywać wpisów dotyczących innej jednostki rejestrowej, choćby istniało wolne miejsce na zapis.

§ 27. 1. Jednostki rejestrowe dla celów statystycznych zestawia się według grup rejestrowych.

2. Ustala się następujące grupy rejestrowe:

- I — państwowe gospodarstwa rolne resortu rolnictwa,
- II — lasy i inne grunty resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego,
- III — inne państwowe i społeczne gospodarstwa rolne (grunty nie objęte grupami I i II),
- IVa — grunty państwowe w miastach i osiedlach przekazane w użytkowanie,
- IVb — grunty państwowe w miastach i osiedlach przekazane w wieczyste użytkowanie,
- IVc — grunty państwowe w miastach i osiedlach będące w dyspozycji organów gospodarki komunalnej i mieszkaniowej prezydentów rad narodowych,
- IVd — inne państwowe i społeczne grunty nie będące gospodarstwami rolnymi (nie objęte grupami I—IVc),
- Va — rolnicze spółdzielnie produkcyjne,
- Vb — kółka rolnicze,
- VIa — indywidualne gospodarstwa rolne i leśne,
- VIb — inne grunty indywidualne,
- VII — ogrody działkowe,
- VIII — wspólnoty gruntowe,
- IX — Państwowy Fundusz Ziemi,
- X — państwowe wody i rowy,
- XI — drogi publiczne i inne drogi będące w powszechnym korzystaniu,
- XII — inne tereny komunikacyjne, kolejowe itp. (bez dróg publicznych).

3. Do poszczególnych grup zalicza się jednostki rejestrowe stanowiące:

- 1) do grupy I — państwowe gospodarstwa rolne, ogrodnicze, sadownicze, hodowlane i rybackie podległe Ministrowi Rolnictwa bądź przez niego nadzorowane; do grupy tej zalicza się również jednostki rejestrowe, pozostające we władaniu państwowych przedsiębiorstw torów wyścigów konnych (PZWK) oraz grunty deputatowe pracowników państwowych gospodarstw rolnych,
- 2) do grupy II — grunty przedsiębiorstw lasów państwowych (okręgowych zarządów lasów państwowych) oraz innych jednostek gospodarczych resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego, nie wyłączając gruntów deputatowych służby leśnej oraz innych gruntów, jak drogi nie należące do dróg zakładowych, wody, użytki kopalne itp., do czasu ewentualnego formalnego ich wyłączenia z arealu gruntów jednostek resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego,
- 3) do grupy III — gospodarstwa rolne, ogrodnicze, sadownicze, hodowlane, rybackie, leśne, prowadzone na gruntach państwowych nie wchodzących w skład grup I i II oraz na gruntach pozostających we władaniu instytucji i przedsiębiorstw spółdzielczych oraz innych, jak np. organizacji i stowarzyszeń politycznych, związków zawodowych, towarzystw turystycznych itp., z wyjątkiem rolniczych spółdzielni produkcyjnych; do tej grupy zalicza się także mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie mieniem gromadzkim,
- 4) do grupy IVa — grunty państwowe, położone na obszarach miast i osiedli, przekazane jednostkom państwowym i organizacjom społecznym w użytkowanie,
- 5) do grupy IVb — grunty państwowe, położone na obszarach miast i osiedli, przekazane innym osobom prawnym i osobom fizycznym w wieczyste użytkowanie,
- 6) do grupy IVc — grunty państwowe, położone na obszarach miast i osiedli, pozostające w dyspozycji organów

do spraw gospodarki komunalnej i mieszkaniowej prezydentów rad narodowych,

- 7) do grupy IVd — grunty nie zaliczone do grup I—IVc, tj. grunty państwowe, spółdzielcze i inne społeczne nie stanowiące gospodarstw rolnych, położone na obszarach miast, osiedli i gromad,
- 8) do grupy Va — grunty rolniczych spółdzielni produkcyjnych,
- 9) do grupy Vb — grunty kółek rolniczych,
- 10) do grupy VIa — gospodarstwa rolne (ogrodnicze, hodowlane, rybne) i leśne pozostające w indywidualnym władaniu; do gospodarstw tych należy zaliczyć również grunty:
 - a) prawnie uznanych związków wyznaniowych i ich instytucji, zakonów i kongregacji zakonnych oraz legalnie istniejących stowarzyszeń religijnych (np. gospodarstwa rolne parafii rzymskokatolickich poręczone proboszczom),
 - b) członków spółdzielni produkcyjnych nie wniesione do wspólnego użytkowania,
- 11) do grupy VIb — inne grunty pozostające w indywidualnym władaniu i nie stanowiące gospodarstw,
- 12) do grupy VII — ogrody działkowe, tj. grunty pozostające w administracji poszczególnych zarządów pracowniczych ogrodów,
- 13) do grupy VIII — poszczególne wspólnoty gruntowe, tj. grunty uznane za wspólnoty na mocy ostatecznych decyzji właściwych do spraw rolnych i leśnych organów prezydentów powiatowych i wojewódzkich rad narodowych,
- 14) do grupy IX — grunty wchodzące w skład Państwowego Funduszu Ziemi, chociażby były oddane w posiadanie zależne,
- 15) do grupy X — grunty pod wodami powierzchniowymi pozostające w administracji:
 - a) okręgowych zarządów wodnych (wody spławne i żeglowne żeglugi śródlądowej),
 - b) wydziałów gospodarki wodnej i ochrony powietrza prezydentów powiatowych rad narodowych,
 - c) urzędów morskich,
 - d) rowy melioracyjne stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające pod zarządem powiatowych inspektoratów wodnych melioracji,
- 16) do grupy XI — drogi publiczne pozostające w administracji:
 - a) wojewódzkich zarządów dróg publicznych (drogi państwowe),
 - b) powiatowych zarządów dróg lokalnych,
 - c) wydziałów gospodarki komunalnej i mieszkaniowej prezydentów rad narodowych: powiatowych i miast stanowiących powiaty (ulice, place itp., z wyjątkiem jezdni dróg przelotowych państwowych i lokalnych oraz mostów, wiaduktów i przepustów na tych drogach),
 - d) zakładów produkcyjnych (drogi zakładowe państwowych gospodarstw rolnych, leśnych itp.),
- 17) do grupy XI — także drogi gruntowe, pozostające pod zarządem gromadzkich rad narodowych, które nie zostały zaliczone do dróg publicznych, lecz są w powszechnym korzystaniu,
- 18) do grupy XII — tereny kolejowe i inne tereny komunikacyjne pozostające w administracji terenowo właściwych zarządów lub dyrekcji.

Rozdział 4.

Operat ewidencyjny.

- § 28. 1. Operat ewidencyjny obrębu składa się z:
- 1) części kartograficznej,

2) części opisowo-tabelarycznej, zwanej dalej częścią opisową.

2. W skład części kartograficznej wchodzi:

- 1) mapa ewidencyjna,
- 2) matryca mapy ewidencyjnej.

3. W skład części opisowej wchodzi:

- 1) dokumenty podstawowe obejmujące:
 - a) rejestr gruntów,
 - b) skorowidz działek (przy sporządzaniu maszynopisu — spis działek),
 - c) skorowidz lub kartotekę właścicieli i władających gruntami,
- 2) dokumenty pomocnicze obejmujące: zestawienie gruntów, wykaz gruntów, zbiór dowodów wpisu do rejestru oraz zbiór akt.

§ 29. 1. Mapa ewidencyjna jest pochodną mapy zasadniczej. Podstawową mapę ewidencyjną sporządza się w podziale obrębowym na arkuszach formatu A-1. Arkusze oznaczają się kolejnymi liczbami arabskimi.

2. Treść mapy ewidencyjnej stanowią następujące elementy:

- 1) granice:
 - a) Państwa, województw, powiatów,
 - b) jednostek ewidencyjnych,
 - c) obrębów,
 - d) działek,
- 2) numery działek,
- 3) budynki,
- 4) kontury użytków i ich oznaczenia,
- 5) kontury klasyfikacyjne i ich oznaczenia,
- 6) dane opisowo-informacyjne, jak:
 - a) nazwy jednostek podziału administracyjnego: województwa, powiatu, dzielnicy, miasta, osiedla, gromady,
 - b) nazwa lub numer obrębu,
 - c) związane z miejscowością lokalne nazwy: przysiółka, uroczyska, niwy, państwowego gospodarstwa rolnego (PGR), nadleśnictwa itp.,
 - d) nazwy ulic, placów, opisy wylotów dróg publicznych,
 - e) nazwy rzek, potoków, kanałów, jezior itp.,
 - f) oznaczenie rodzaju budynków, a w miastach również ich numery porządkowe.

3. Elementy wymienione w ust. 2 oznacza się na mapach znakami umownymi zgodnie z przepisami obowiązujących instrukcji technicznych i przy zastosowaniu niniejszych zasad.

§ 30. 1. Mapę ewidencyjną obrębu sporządza się w skali:

- 1) dla obszarów gromad, osiedli i miast nie stanowiących powiatów:
 - a) dla terenów w uprawie rolniczej — 1 : 5.000,
 - b) dla terenów osiedlowych:
 - o luźnej zabudowie — 1 : 2.000,
 - przy zwartej zabudowie — 1 : 1.000,
- 2) dla obszarów miast stanowiących powiaty lub wyłączonych z województw:
 - a) dla terenów w uprawie rolniczej — 1 : 2.000,
 - b) dla terenów osiedlowych — 1 : 1.000,
- 3) dla obszarów leśnych, wodnych itp. — 1 : 5.000.

2. W szczególnych wypadkach skalę mapy przewidzianą w ust. 1 dla określonego terenu, odpowiadającą skali dla innego rodzaju terenu, ustala właściwy organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

§ 31. Matrycę mapy ewidencyjnej stanowi jej kopia sporządzona na materiale przezroczystym.

§ 32. 1. Gdy do założenia ewidencji gruntów brak jest mapy zasadniczej, ewidencję należy na okres przejściowy założyć według istniejącej mapy sytuacyjnej, nadającej się do tego celu.

2. Za nadające się do wykorzystania mapy, o których mowa w ust. 1, uznaje się mapy odpowiadające wymaganiom przepisów technicznych o pomiarach uzupełniających oraz aktualizacji map i operatów.

3. W razie nieprzydatności istniejących map do aktualizacji należy wykonać nową mapę w trybie obowiązujących przepisów.

§ 33. Ewidencję gruntów dla obszarów państwowego gospodarstwa leśnego zakłada się na podstawie dokumentów geodezyjnych i operatów urządzeniowo-leśnych sporządzonych przez właściwe jednostki organizacyjne resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego.

§ 34. 1. Przed przystąpieniem do zakładania ewidencji gruntów na podstawie istniejących map sytuacyjnych należy uprzednio sprawdzić zgodność treści tych map ze stanem istniejącym na gruncie.

2. W razie stwierdzenia rozbieżności pomiędzy stanem wykazanim na mapach a stanem istniejącym na gruncie, należy wykonać pomiary uzupełniające według obowiązujących instrukcji technicznych, dokonać aktualizacji treści map oraz stanu władania gruntami.

3. Jednocześnie z przeprowadzoną aktualizacją należy sporządzić dowody pomiarowe, protokół ustalenia stanu władania, obliczenia powierzchni, rejestry pomiarowe, wykazy zmian itp.

4. Obliczenia powierzchni stanu władania należy ogłosić stronom.

§ 35. 1. Aktualizacji map dokonuje się obrębami.

2. W trakcie wykonywania pomiaru uzupełniającego i sporządzania dokumentacji dla celów założenia ewidencji gruntów:

- 1) ustalenie granic według stanu prawnego przeprowadza się w stosunku do granic:
 - a) które stanowią równocześnie granice jednostek terytorialnego podziału administracyjnego bądź poszczególnych obszarów wiejskich (obrębów),
 - b) państwowych nieruchomości rolnych i leśnych (np. Państwowego Funduszu Ziemi, państwowych gospodarstw rolnych (PGR), państwowego gospodarstwa leśnego, Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa itp.),
- 2) granice działek na mierzonym obszarze, nie wymienione w pkt 1, przyjmuje się według faktycznego stanu władania ustalonego na gruncie.

§ 36. 1. Działki numeruje się w sposób ciągły liczbami arabskimi, bez względu na liczbę arkuszy wchodzących w skład obrębu.

2. Numerację rozpoczyna się od nru 1 począwszy od działki położonej w północno-zachodniej lub północnej części pierwszego arkusza mapy, kierując się ku wschodowi, po czym wraca się ku zachodowi i z powrotem, aż do znumerowania wszystkich działek na danym arkuszu. W podobny sposób przeprowadza się dalszą numerację na następnych arkuszach.

3. Działki na obszarze państwowego gospodarstwa leśnego (§ 7 ust. 2) zachowują numerację nadaną oddziałom leśnym.

§ 37. 1. Ustalenie stanu władania następuje na podstawie dokumentów przedstawionych przez strony lub na podstawie dokumentów znajdujących się w posiadaniu właściwego organu.

2. Z przeprowadzanych czynności należy sporządzić protokół ustalenia stanu władania.

3. W razie niemożności dokonania ustalenia stanu władania w sposób określony w ust. 1 przyjmuje się do protokołu oświadczenie strony, potwierdzone przez przedstawicieli wsi, osiedla, miasta, biorących udział przy sporządzaniu protokołu ustalenia stanu władania i znajdujących miejscowo stosunki.

4. Ustalenie stanu władania należy przeprowadzić:

- 1) na obszarach gromad przy udziale stron oraz przedstawicieli wsi wybranych na zebraniu informacyjnym mieszkańców danej wsi — zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 1956 r. w sprawie klasyfikacji gruntów (Dz. U. z 1956 r. Nr 19, poz. 97 i z 1957 r. Nr 5, poz. 21),
- 2) na obszarach miast i osiedli przy udziale stron wezwanych do stawienia się na gruncie w drodze zawiadomienia oraz przedstawicieli wyznaczonych przez właściwy organ prezydium rady narodowej miasta lub osiedla,
- 3) w razie niestawienia się zainteresowanych należy stosować indywidualne zawiadomienia.

§ 38. 1. W toku sporządzania protokołu ustalenia stanu władania w terenie należy wpisać następujące ustalenia:

- 1) numery działek, które tworzą jednostkę rejestrową i stanowią własność lub pozostają we władaniu tej samej osoby (fizycznej lub prawnej),
- 2) które działki wymienione w pkt 1 są użytkowane przez tę osobę,
- 3) które działki własnych gruntów są przez tę osobę wydzielone innym osobom,
- 4) numery działek innych gruntów, które są przez tę osobę dzierżawione.

2. Niezależnie od ustaleń wymienionych w ust. 1, gdy właściciel lub osoba władająca władą ponadto innymi gruntami tworzącymi odrębną jednostkę rejestrową, należy podać dla gruntów położonych:

- 1) w tym samym obrębie — numer jednostki rejestrowej,
- 2) w innym obrębie — oznaczenie lub nazwę obrębu,
- 3) w innej jednostce ewidencyjnej:
 - a) nazwę jednostki ewidencyjnej,
 - b) oznaczenie lub nazwę obrębu.

§ 39. 1. Ogłoszenia stanu władania należy dokonać na zebraniu zainteresowanych osób przed przystąpieniem do sporządzenia operatu ewidencji gruntów.

2. O dniu zebrania, o którym mowa w ust. 1, należy zawiadomić zainteresowane osoby w sposób przyjęty w danej miejscowości.

3. Z przeprowadzonych czynności należy sporządzić protokół ogłoszenia stanu władania i zebrać od osób zainteresowanych oświadczenia co do ich stanu władania.

4. Do rejestru (ew. wykazu zmian) stanu władania należy wprowadzić uwzględnione w toku jego ogłaszania reklamacje i udowodnione dokumentami urzędowymi zmiany, które zaistniały w okresie pomiędzy dniem ustalenia a dniem ogłoszenia stanu władania, oraz skorygować błędy pomiarowe i obliczeniowe.

§ 40. Część opisową operatu ewidencji gruntów zakłada się na podstawie:

- 1) mapy ewidencyjnej obrębu,
- 2) obliczeń powierzchni działek oraz powierzchni użytków i klas gruntów w działkach, które mogą być ujęte w rejestrach pomiarowych bądź rejestrach pomiarowo-klasyfikacyjnych lub wykazach zmian gruntowych,
- 3) protokołu ustalenia stanu władania.

§ 41. 1. Na podstawie materiałów wymienionych w § 40 sporządza się rejestry gruntów na formularzach, odrębnych dla:

- 1) obszarów miejskich i osiedli,
- 2) obszarów wiejskich.

2. Rejestr gruntów jest spisem wszystkich działek zebranych według ich przynależności do poszczególnych jednostek rejestrowych położonych w granicach danego obrębu i zestawionych w kolejności numerów tych jednostek rejestrowych.

3. W rejestrze gruntów dla obszarów miejskich przeznaczają się dla każdej jednostki rejestrowej jedną lub więcej (zależnie od potrzeby) kart formularzy.

4. W rejestrze gruntów dla obszaru gromad przeznaczają się najmniej dwie strony (strona lewa parzysta oraz prawa nieparzysta), stanowiące jedną całość dla zapisu danych jednej jednostki rejestrowej. Jednostka rejestrowa, zależnie od ilości działek, może zajmować jedną lub więcej par całych stron. Gdy wpisy danych jednostki rejestrowej zajmują więcej niż połowę wierszy na stronie, należy zarezerwować dla tej jednostki następną parę stron na dalsze wpisy ewentualnych zmian.

5. Na ostatniej stronie rejestru gruntów wypełnia się skorowidz numerów jednostek rejestrowych.

§ 42. 1. Opisową część operatu ewidencyjnego sporządza się z zasady na maszynach.

2. Materiałami do sporządzania części opisowej operatu ewidencji gruntów na maszynach są:

- 1) obliczenia powierzchni użytków i klas gruntów w działkach,
- 2) protokół ustalenia stanu władania bądź wyciąg z tegoż protokołu w wypadkach, gdy jednym protokołem objęto kilka obrębów.

3. Przed przekazaniem materiałów do sporządzania części opisowej operatu ewidencji gruntów na maszynach należy oznaczyć w tych materiałach grupy rejestrowe, użytki i klasy gruntów odpowiednimi liczbami, zwanymi „kodem”.

4. Oznaczenie kodu należy wpisać do materiałów, o których mowa w ust. 3, innym kolorem (wyraźnie wyróżniającym się) niż kolor użyty przy sporządzaniu tych materiałów.

5. Części operatu wykonanego na maszynach powinny być zbroszurowane i oprawione w taki sposób, aby poszczególne kartki (tabulogramy) można było wymieniać w celu aktualizacji operatu (oprawa zaopatrzona w zakrętki). Oprawa taka powinna zapewnić organowi prowadzącemu ewidencję gruntów założenie zabezpieczenia uniemożliwiającego usunięcie z operatu jakiegokolwiek karty przez osoby niepowołane. Przy broszurowaniu obowiązują ponadto przepisy § 43.

§ 43. 1. W uzasadnionych wypadkach organ do spraw geodezji prezydium wojewódzkiej rady narodowej może zlecić wykonanie operatu sposobem ręcznym.

2. Rejestr gruntów sporządzony ręcznie zawiera według potrzeby od 50 do 100 kart (od 100 do 200 stron) formularzy rejestru zbroszurowanych w formie książki. Książka powinna być oprawiona w twarde okładki z płóciennym grzbietem i narożnikami. Zbroszurowane formularze powinny być przesznurowane, a końce sznurków związane i zalakowane lub zaklejone bibułą z odcisniętą pieczęcią urzędową (okrągłą). Strony książki powinny być ponumerowane. Numeracja stron rozpoczyna się od strony tytułowej, którą oznacza się nrem 1.

3. Dla każdego obrębu przeznaczają się do prowadzenia ewidencji odrębny rejestr gruntów (książkę). Jeżeli dla obrębu potrzebny jest rejestr zawierający więcej niż 200 stron, należy dodać dalszą oprawioną książkę. Każda książka stanowi tom numerowany liczbami rzymskimi w ramach obrębu. Numerację stron w każdym następnym tomie należy rozpoczynać od początku (od nr 1).

4. Na ostatniej stronie rejestru gruntów (tomu rejestru) należy umieścić napis: „Rejestr (tom I, II itd. rejestru) zawiera ... stron ponumerowanych i przesznurowanych”. Pod napisem należy umieścić nazwę miejscowości i datę oraz

podpisy kierownika właściwego organu i geodety prowadzącego ewidencję gruntów.

§ 44. Skorowidz działek jest spisem działek położonych w granicach danego obrębu, zestawionym w kolejności numerów działek.

§ 45. Skorowidz władających gruntami (kartoteka) jest alfabetycznym spisem nazwisk i imion (nazw) wszystkich właścicieli i osób lub instytucji, w których władaniu znajdują się poszczególne jednostki rejestrowe, położone w granicach danego obrębu lub jednostki ewidencyjnej.

§ 46. Zestawienie gruntów stanowi spis ogólnych powierzchni wszystkich użytków i klas poszczególnych jednostek rejestrowych występujących w granicach danego obrębu, ułożonych według ich przynależności do poszczególnych grup rejestrowych.

§ 47. Wykaz gruntów stanowi sumaryczne zestawienie powierzchni użytków danego obrębu w kolejności poszczególnych grup rejestrowych. W wykazie gruntów wykazuje się powierzchnię ogólną każdej grupy rejestrowej oraz ogólne powierzchnie poszczególnych użytków, stanowiące obszar danej grupy rejestrowej.

§ 48. 1. Zbiór dowodów wpisu do rejestru zawiera ułożone w teczce (skoroszyście) w kolejności wpływów dokumenty i dowody uzasadniające wpisy dokonane przy zakładaniu ewidencji gruntów oraz wpisy późniejszych zmian w operacie ewidencyjnym. Na początku zbioru dowodów umieszcza się wykaz, w którym rejestruje się składane dowody.

2. Dowodami, o których mowa w ust. 1, są:

- 1) protokoły ustalenia stanu władania,
- 2) akty notarialne,
- 3) prawomocne orzeczenia sądowe,
- 4) wypisy z ksiąg wieczystych,
- 5) akty przekazania gruntów między jednostkami gospodarki uspołecznionej,
- 6) udokumentowane wnioski stron o wprowadzenie zmian,
- 7) decyzje właściwych organów administracji państwowej,
- 8) wykazy zmian gruntowych z pomiarów uzupełniających.

3. Zbiór dowodów prowadzi się odrębnie dla każdego roku kalendarzowego.

§ 49. 1. Zbiór akt zawiera całość korespondencji dotyczącej ewidencji gruntów danego obrębu.

2. Zbiór akt (teczki, skoroszyty) prowadzi się okresami rocznymi.

§ 50. Po założeniu rejestru gruntów sporządza się dla każdego obrębu skorowidz działek.

§ 51. 1. Skorowidz właścicieli i władających gruntami prowadzi się w formie kartoteki lub w formie zbroszurowanej książki w trwałej oprawie.

2. Przy wadzeniu skorowidza w formie książki należy przeznaczyć na każdą literę alfabetu odpowiednią do potrzeb liczbę formularzy.

§ 52. 1. Na podstawie danych rejestru gruntów należy założyć dla każdego obrębu zestawienie gruntów w formie książki.

2. Zestawienie gruntów sporządza się grupami w kolejności ustalonej w § 27 ust. 2.

§ 53. Wykaz gruntów sporządza się na podstawie danych rejestru gruntów.

DZIAŁ III.

Prowadzenie ewidencji gruntów.

Rozdział 1.

Zasady i tryb postępowania przy wprowadzaniu zmian.

§ 54. 1. Prowadzenie ewidencji gruntów polega na utrzymaniu operatu ewidencji w stałej aktualności, tj. zgodności ze stanem faktycznym i prawnym.

2. Utrzymanie operatu w stanie aktualnym następuje przez wprowadzenie do operatu zmian, jakie zaszły w danych objętych ewidencją gruntów.

3. Przez zmiany w danych objętych ewidencją gruntów rozumie się:

- 1) w odniesieniu do podmiotu:
 - a) zmiany osoby właściciela lub władającego,
 - b) zmiany dotyczące miejsca zamieszkania (siedziby) właściciela lub władającego,
- 2) w odniesieniu do przedmiotu:
 - a) zmianę określenia położenia gruntów oraz nazwy nieruchomości, w skład której grunty wchodzi,
 - b) zmianę granic działek wchodzących w skład jednostki rejestrowej i ich powierzchni,
 - c) zmianę granic i powierzchni poszczególnych użytków,
 - d) zmianę rodzaju użytku (sposobu użytkowania),
 - e) zmianę klasyfikacji gleboznawczej użytków.

§ 55. 1. Przez zmiany dotyczące właściciela, powstałe na skutek zbycia lub nabycia gruntów, należy rozumieć zmiany prawnego stanu władania:

- 1) udowodnione odpisem z księgi wieczystej, aktem notarialnym lub prawomocnym orzeczeniem sądowym (sprzedaż, kupno, darowizna, podział spadku, zasiedzenie itp.),
- 2) na mocy ostatecznych decyzji organów administracji państwowej (reforma rolna, osadnictwo, scalenie i wymiana gruntów, wywłaszczenie itp.).

2. Przez zmiany dotyczące władających należy rozumieć zmiany faktycznego stanu władania powstałe między innymi na skutek:

- 1) przekazania gruntów państwowych lub innych społecznych w użytkowanie na mocy aktu przekazania, którego sporządzenie powinno być poprzedzone pomiarem uzupełniającym, mającym na celu wykonanie odpowiedniej dokumentacji geodezyjnej, niezbędnej do wprowadzenia zmian w ewidencji gruntów,
- 2) uchwały ogólnego zebrania członków spółdzielni produkcyjnej o przyjęciu lub wyłączeniu ze spółdzielni,
- 3) zgłoszenia zarządu spółki o zmianie w składzie osobowym zarządu, zmianie w wykazie osób uprawnionych do korzystania ze wspólnoty oraz zmianie statutu spółki,

3. Zmiany dotyczące właścicieli lub władających, oprócz zmian określonych w ust. 1 i 2, obejmują również zmiany ich nazwisk i imion (nazw osób prawnych) albo miejsca ich zamieszkania (siedziby).

§ 56. Zmiany we władaniu gruntami:

- 1) nie wymagają sporządzenia dokumentów pomiarowych, gdy zmiana własności lub faktycznego władania dotyczy całej jednostki rejestrowej lub poszczególnych działek wchodzących w skład tej jednostki,
- 2) wymagają sporządzenia dokumentów pomiarowych, w razie gdy:
 - a) zmiana własności dotyczy części działki (działek),

b) zmiana w faktycznym władaniu objęła tylko część którejkolwiek z działek wchodzących w skład określonej jednostki rejestrowej.

§ 57. 1. Przez zmianę określenia położenia gruntów należy rozumieć:

- 1) zmianę dotychczasowej nazwy miejscowości, dzielnicy, obrębu, ulicy itp. oraz nazwy jednostki ewidencyjnej,
- 2) zmianę numeru mapy i działki.

2. Za zmianę nazwy nieruchomości należy uważać zmianę dotychczasowej nazwy lub nadanie nazwy dotychczas nie istniejącej.

§ 58. Za zmianę granic i powierzchni działki (nieruchomości) uważa się:

- 1) podział działki (nieruchomości) w wypadkach określonych w § 55,
- 2) zmianę granic w postępowaniu rozgraniczeniowym,
- 3) wywłaszczenie części nieruchomości,
- 4) zmianę granic z innych przyczyn, a w szczególności w wyniku działania sił przyrody (erozyjne działanie wód płynących itp.),
- 5) stwierdzenie, że granice i powierzchnia działki, wykazane w operacie ewidencyjnym według faktycznego stanu władania (§ 10 pkt 1), są niezgodne ze stanem prawnym nieruchomości.

§ 59. Za zmiany granic i powierzchni użytków uważa się częściowe przeznaczenie dotychczasowej powierzchni użytku na trwałe użytkowanie w inny sposób, np. częściowa zmiana łąki na grunty orne, las itp. lub częściowe zabudowanie itp.

§ 60. Za zmiany w rodzaju poszczególnych użytków uważa się trwałe zmiany w sposobie użytkowania poszczególnych gruntów, np. zmiany gruntu ornego na łąkę, sad itp. lub zajęcie gruntu ornego, łąki, pastwiska itp. pod budynki, teren komunikacyjny itp.

§ 61. Za zmianę klasyfikacji gleboznawczej użytków uważa się zaliczenie dotychczasowej klasy użytku do innej klasy.

§ 62. Zmiany granic oraz powierzchni użytków i klas gruntów poszczególnych działek wymagają sporządzenia dokumentów pomiarowych.

§ 63. Tryb wprowadzania zmian operatu ewidencyjnego gruntów regulują następujące przepisy:

- 1) rozporządzenie Ministrów Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej z dnia 28 czerwca 1955 r. w sprawie trybu postępowania przy zgłaszaniu i dokonywaniu zmian w danych objętych ewidencją gruntów i budynków (Dz. Urz. z 1955 r. Nr 27, poz. 159 i z 1962 r. Nr 41, poz. 194),
- 2) zarządzenie Ministrów Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej z dnia 29 lipca 1955 r. w sprawie wzorów zgłaszania zmian w danych objętych ewidencją gruntów i budynków (Monitor Polski Nr 71, poz. 894),
- 3) zarządzenie Ministrów Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej z dnia 13 maja 1960 r. w sprawie wprowadzania do ewidencji gruntów zmian we władaniu gruntami (Monitor Polski z 1960 r. Nr 46, poz. 222, z 1962 r. Nr 48, poz. 234, z 1964 r. Nr 17, poz. 80, z 1965 r. Nr 69, poz. 400 i z 1967 r. Nr 47, poz. 235),
- 4) zarządzenie Ministrów Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej oraz Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 2 marca 1963 r. w sprawie wprowadzania do ewidencji gruntów zmian powstałych w wyniku zalesienia gruntów nieleśnych w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 26 i 27 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. o zagospodarowaniu lasów i nieużytków nie stanowią-

cych własności Państwa oraz niektórych lasów i nieużytków państwowych (Dz. Urz. Min. Roln. Nr 6, poz. 23 oraz Dz. Urz. Min. Gosp. Kom. Nr 7, poz. 45).

§ 64. 1. Zmiany w operacie ewidencji gruntów wprowadza się w wyniku zgłoszenia (na wnioski) osób zainteresowanych lub z urzędu.

2. Wprowadzenia zmian do operatu ewidencji gruntów dokonuje się na podstawie ostatecznych decyzji właściwego organu.

3. Właściwy organ obowiązany jest zawiadomić osoby zainteresowane o decyzji powziętej w sprawie wpisu zmian dokonanych z urzędu, jak również o odmowie wpisu zmian zgłoszonych przez strony.

4. Decyzja pozytywna dla strony może być zakomunikowana ustnie przy spełnieniu warunków określonych w art. 11 ust. 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 65. 1. Zgłoszenie zmiany powinno być dokonane na piśmie lub do protokołu według wzoru ustalonego zarządzeniem powołanym w § 63 pkt 2. Przy sporządzaniu protokołu należy na formularzu dopisać nad wyrazami „Zgłoszenie zmian” wyraz „Protokół”.

2. Jeżeli zgłoszenie zmiany na piśmie jest niejasne lub niedostatecznie umotywowane lub wymaga udowodnienia dokumentami pomiarowymi (podział lub zmiana granic działki, zmiana granic użytków itp.), należy wezwać stronę do uzupełnienia brakujących danych.

3. Jeżeli strona nie posiada dokumentów pomiarowych, może złożyć wniosek o wykonanie potrzebnych dokumentów przez organ prowadzący ewidencję gruntów. W tym wypadku strona ponosi koszty związane z wykonaniem zamówienia według obowiązującej taryfy opłat.

4. Jeżeli zgłoszona zmiana ze względu na jej charakter i rodzaj (np. podział, zmiana użytku itp.) wymaga sprawdzenia na gruncie, wówczas sprawdzenia dokonuje się w czasie okresowych kontroli z urzędu. Na żądanie strony oraz na jej koszt sprawdzenie może być dokonane w uzgodnionym ze stroną terminie.

§ 66. 1. Zmiany wynikające z nadesłanych przez sądy i państwowe biura notarialne odpisów prawomocnych orzeczeń lub odpisów sporządzonych aktów notarialnych wprowadza się do operatu ewidencji gruntów:

- 1) bezzwłocznie — w razie zmiany osoby właściciela co do całej jednostki rejestrowej,
- 2) po przedstawieniu dokumentów pomiarowych dotyczących zmian co do części jednostki rejestrowej (§ 56 pkt 2).

2. Po otrzymaniu wiadomości o zmianach co do części jednostki rejestrowej należy wezwać stronę do dostarczenia dokumentów pomiarowych dotyczących tych zmian.

§ 67. Z urzędu wprowadza się do operatu ewidencyjnego następujące zmiany:

- 1) wynikające z decyzji organów administracji państwowej, wydanych na podstawie obowiązujących przepisów, w szczególności o przeprowadzeniu reformy rolnej, ustroju rolnym i osadnictwie, scaleniu i wymianie gruntów, klasyfikacji gruntów, zalesieniu gruntów nieleśnych (z wyjątkiem zalesień na wnioski stron), odstąpieniu mienia nierolniczego, wywłaszczeniu, gospodarce terenami w miastach i osiedlach, terenach dla budownictwa jednorodzinne i spółdzielczego itp.,
- 2) ujawnione w drodze dokonywania pomiarów związanych z prowadzeniem ewidencji gruntów,
- 3) ujawnione przy kontroli terenowej, przeprowadzonej przez organy prezydiów rad narodowych,
- 4) związane ze zmianą granic administracyjnych gromad,

miast, powiatów i województw oraz obszarów wiejskich,

- 5) wyniki z przeklasyfikowania gruntów,
- 6) sprostowania ujawnionych błędów.

§ 68. 1. Zmiany wymienione w §§ 65, 66, 67 wprowadza się do operatu ewidencyjnego w trybie określonym w § 64 na podstawie dokumentacji geodezyjnej, tj. map uzupełniających oraz wykazów zmian gruntowych lub rejestrów pomiarowych, pomiarowo-klasyfikacyjnych, sporządzonych według obowiązujących przepisów technicznych o pomiarach uzupełniających i aktualizacji map i operatów.

2. W razie wprowadzania zmian z urzędu dokumenty pomiarowe wymienione w ust. 1 sporządzają organy do spraw geodezji prezydium rad narodowych.

§ 69. 1. Dla utrzymania aktualności operatu ewidencyjnego organ do spraw geodezji prezydium wojewódzkiej rady narodowej zarządza w okresach 5-letnich kontrole terenowe na obszarze wszystkich jednostek ewidencyjnych w celu ujawnienia zmian w danych objętych ewidencją, a nie zgłoszonych lub nie udokumentowanych w trybie ustalonym obowiązującymi przepisami. Terminy kontroli dla poszczególnych jednostek ewidencyjnych należy ustalić tak, aby objąć kontrolą co roku około 20% powierzchni powiatu.

2. Organ przeprowadzający kontrolę (ust. 1) powinien:

- 1) zbadać stan władania gruntami zarówno co do właścicieli lub władających, jak i granic władania przez porównanie danych operatu ewidencyjnego ze stanem na gruncie,
- 2) ustalić, czy na obszarze objętym kontrolą nie zaszły wypadki trwałych zmian w granicach użytków lub sposobie użytkowania gruntów (np. zalesienie dokonane w trybie przepisów szczególnych lub samowolnie),
- 3) zbadać i wyjaśnić zmiany zgłoszone, a wymagające sprawdzenia na gruncie,
- 4) wykonać pomiary uzupełniające i mapę uzupełniającą w wypadku, gdy ujawnione zmiany tego wymagają,
- 5) sporządzić wykaz zmian gruntowych, przewidziany przepisami o pomiarach uzupełniających.

3. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych geodeta sporządza sprawozdanie z wykazaniem ujawnionych, a nie zgłoszonych zmian co do:

- 1) właściciela lub władającego, podając rodzaj i oznaczenie aktu urzędowego, na mocy którego nastąpiła zmiana,
- 2) gruntów, podając odpowiednie numery szkiców polowych z przeprowadzonych pomiarów, a jeżeli zmiana nie wymaga dokonania pomiaru — oznaczenia ewidencyjne gruntów (numery: jednostki rejestrowej, mapy, działki itp.).

4. Wprowadzenia do operatu ewidencyjnego zmian wykazanych w sprawozdaniu z kontroli terenowej (ust. 3) dokonuje się z urzędu.

5. Na podstawie sprawozdania z kontroli terenowej organ prowadzący ewidencję gruntów kieruje do miejscowo właściwego kolegium karno-administracyjnego przy prezydium powiatowej rady narodowej wnioski o ukaranie na podstawie art. 13 dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. o ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 6, poz. 32) osoby, która nie dopełniła obowiązku zgłoszenia danych objętych ewidencją.

§ 70. 1. Wprowadzenie do operatu ewidencyjnego zmian granic jednostek administracyjnych, zmian nazw miejscowości, ulic, nieruchomości itp. następuje na podstawie ustaw,

dekretów, rozporządzeń, uchwał i zarządzeń ogłoszonych w odpowiednich dziennikach promulgacyjnych (Dziennik Ustaw, Monitor Polski, Dziennik Urzędowy Wojewódzkiej Rady Narodowej).

2. Zmiany granic jednostek administracyjnych powinny być wprowadzone do operatów jednostek ewidencyjnych graniczących ze sobą w tym samym roku kalendarzowym, w którym zmiana została ogłoszona i wprowadzona w życie.

§ 71. Wprowadzenie do operatu ewidencyjnego zmian w wyniku nowej klasyfikacji gruntów może nastąpić tylko stosownie do przepisów o klasyfikacji gruntów.

§ 72. 1. Wprowadzenie do operatu ewidencji gruntów sprostowań może dotyczyć następujących omyłek lub błędów:

- 1) pisarskich — spowodowanych przez mylne wpisanie nazwisk i imion (nazw) właścicieli lub władających, nazw, użytków, powierzchni, klas gruntów itp.,
- 2) rachunkowych — wynikłych z przeprowadzenia błędnych obliczeń,
- 3) kreślarskich — powstałych wskutek przedstawienia na mapach granic działek, użytków i klas gruntów, numeracji działek itp. niezgodnie ze stanem faktycznym lub stanem przedstawionym w innych dokumentach pomiarowych,
- 4) pomiarowych — powstałych na skutek użycia niewłaściwego sprzętu, niewłaściwych sposobów pomiaru, błędnych obserwacji lub zapisów w notatnikach polowych itp.

2. W razie ujawnienia błędu (omyłki) należy sporządzić notatkę służbową, którą wraz z materiałami dowodowymi przedstawia się właściwemu organowi.

3. W wypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 3 i 4 w razie wątpliwości czy zachodzi błąd, czy rozmyślna zmiana granic lub podanie niewłaściwych danych, zmiana w operacie może być wprowadzona jedynie na podstawie pomiaru kontrolnego, którego wykonanie zarządza właściwy organ.

4. Wprowadzenie do operatu ewidencyjnego zmian, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, następuje na podstawie decyzji powziętej stosownie do przepisów § 64 ust. 2 i 3.

§ 73. 1. Wszystkie zmiany, jakie mają być wprowadzone do operatu ewidencji, a więc zarówno z urzędu, jak i zgłoszone oraz ujawnione w toku kontroli terenowej, niezależnie od ich rodzaju i charakteru, z wyjątkiem wynikających ze zmian w podziale administracyjnym, rejestruje się w wykazach dowodów zmian w operacie ewidencji gruntów.

2. Wykaz dowodów zmian w operacie ewidencji gruntów prowadzi się oddzielnie dla każdego obrębu na każdy rok kalendarzowy. Wykaz ten umieszcza się na początku teczki zbioru dowodów zmian.

3. Na każdym dowodzie (zgłoszeniu), dotyczącym wprowadzenia zmian w operacie ewidencji gruntów, należy wpisać datę wpływu dowodu oraz numer z wykazu dowodów zmian łamany przez rocznik.

4. Numer z wykazu jako numer dowodu zmiany należy powołać (wpisać) przy wprowadzaniu zmiany do operatu ewidencji gruntów we wszystkich wypadkach.

Rozdział 2.

Dokonywanie zmian w operacie ewidencyjnym.

§ 74. Zmiany wprowadza się na podstawie odpowiednich dokumentów w zależności od aktualnie stosowanej techniki, zalecanej przez organ do spraw geodezji prezydium wojewódzkiej rady narodowej, przy czym:

- 1) do mapy ewidencyjnej i matrycy mapy ewidencyjnej — przez wniesienie nowych elementów i skreślenie bądź usunięcie elementów już nie istniejących lub nie obowiązujących,
- 2) do części opisowych operatu — przez skreślenie danych zmienionych i wpisanie danych obowiązujących.

§ 75. 1. Zmiany w treści mapy ewidencyjnej i matrycy przeprowadza się według przepisów technicznych o pomiarach uzupełniających i aktualizacji map i operatów.

2. Zmiany w numeracji działek należy wprowadzać zgodnie z przepisami technicznymi (ust. 1).

§ 76. 1. Jeżeli dla części obrębu objętej jednym arkuszem mapy dokonano nowego pomiaru, to należy sporządzić nowy arkusz mapy, przy czym:

- 1) nowemu arkuszowi nadaje się następny numer porządkowy arkusza mapy w danym obrębie,
- 2) działki na nowym arkuszu mapy oznacza się dalszymi kolejnymi numerami, zaczynając od następnego numeru po numerze ostatnim w danym obrębie,
- 3) arkusz mapy, który przestał obowiązywać, należy wyłączyć z operatu ewidencji gruntów.

2. Jeżeli nowym pomiarem objęto tylko część gruntów, przedstawionych na danym arkuszu mapy, to wówczas dla tej części należy sporządzić nowy arkusz mapy przy zastosowaniu przepisu ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Jeżeli część obszaru na danej mapie objęto pomiarem uzupełniającym, a nie przewiduje się lub nie ma możliwości zaktualizowania dotychczasowej mapy, to należy:

- 1) na dotychczasowej mapie część objętą pomiarem uzupełniającym obwiedzieć obwódką fioletową,
- 2) sporządzić na wolnym miejscu dotychczasowego arkusza mapy rysunek poboczny,
- 3) działki na rysunku pobocznym ponumerować z zachowaniem dotychczasowego porządku numeracji działek.

§ 77. 1. Zmiany w danych ewidencji wynikłe z pomiaru uzupełniającego powinny być przedstawione w wykazie zmian gruntowych, który sporządza się stosownie do przepisów technicznych o pomiarach uzupełniających i aktualizacji map i operatów.

2. Zmiany w rodzaju użytkowania gruntu o powierzchni do jednego hektara mogą być przedstawione tylko na geodezyjnym szkicu polowym, który w takim wypadkach służy za podstawę decyzji o wprowadzeniu zmian do mapy ewidencyjnej.

§ 78. 1. Skreślenia w części opisowej operatu ewidencji gruntów dokonuje się w taki sposób, aby poprzedni zapis pozostał czytelny.

2. Przepis ust. 1 odnosi się zarówno do części opisowych sporządzonych ręcznie, jak i do części opisowych sporządzonych maszynowo.

§ 79. Po wprowadzeniu zmian należy każdorazowo:

- 1) w rejestrze gruntów — powierzchnie gruntów każdej jednostki rejestrowej podsumować i sumę wpisać atramentem czarnym,
- 2) w zestawieniu gruntów — powierzchnie poszczególnych użytków i klas gruntów w każdej grupie podsumować i sumę wpisać ołówkiem zwykłym (czarnym).

§ 80. 1. Aktualizację operatu ewidencyjnego na skutek zmian granic jednostek administracyjnych przeprowa-

dza się po ich ogłoszeniu w dziennikach promulgacyjnych (§ 70).

2. Aktualizację rozpoczyna się od wniesienia do map ewidencyjnych przebiegu granic nowego podziału.

§ 81. Jeżeli zmiana granicy jednostki administracyjnej powoduje włączenie części obszaru jednostki ewidencyjnej, przedstawionej całkowicie na jednym arkuszu mapy ewidencyjnej, przydziela się ten arkusz do właściwego ze względu na zmianę granic operatu jednostki ewidencyjnej. Dotychczasowy numer arkusza mapy skreśla się i wpisuje się porządkowy numer arkusza mapy w nowej jednostce ewidencyjnej. Skreślenia i wpisanie nowego numeru dokonuje się tuszem-cynobrem.

§ 82. 1. Jeżeli wskutek zmiany granicy administracyjnej tylko część obszaru przedstawionego na arkuszu mapy ewidencyjnej przechodzi do innej jednostki ewidencyjnej, należy przyjąć zasadę, że cały arkusz przeznaczony dla tej jednostki, która powierzchniowo przeważa. Dla drugiej jednostki ewidencyjnej (obszar mniejszy) należy sporządzić na nowym arkuszu odrys mapy części obszaru należącego do tej jednostki.

2. W wypadku określonym w ust. 1 należy wykreślić na mapie przebieg nowej granicy administracyjnej. Na środku części obszaru przedstawionego na mapie, przenieszonego do nowej jednostki ewidencyjnej, należy wpisać tuszem-cynobrem „Przydzielono do ...” (nazwa jednostki).

§ 83. Jeżeli zmiana granicy administracyjnej powoduje przeniesienie kilku poszczególnych działek z jednej jednostki ewidencyjnej do drugiej i nie zachodzi potrzeba sporządzenia nowego arkusza mapy, należy:

- 1) dorysować (dokartować) na arkuszu mapy sąsiadującej jednostki przydzielone działki, nadając im numerację bieżącą obowiązującą na arkuszu mapy nowej jednostki ewidencyjnej,
- 2) na arkuszu mapy jednostki przekazującej grunty dokonać czynności wymienionych w § 82 ust. 2.

§ 84. 1. Po dokonaniu aktualizacji map ewidencyjnych w wyniku zmiany granic administracyjnych organ prowadzący ewidencję gruntów sporządza dla części obszaru objętego zmianą wykaz jednostek rejestrowych z wyszczególnieniem wszystkich działek i ich części, przeniesionych do innej jednostki administracyjnej. Zgodnie z tym wykazem dokonuje się aktualizacji pozostałych części składowych operatu ewidencyjnego w obu jednostkach administracyjnych (ewidencyjnych), przy czym:

- 1) w jednostce przekazującej wykreśla się dotychczasowe zapisy w sposób przewidziany niniejszymi zasadami,
- 2) w jednostce przejmującej dokonuje się wpisów według numeracji porządkowej tej jednostki,
- 3) w kolumnach dotyczących wprowadzenia zmian w rejestrze gruntów i zestawieniu gruntów należy wpisać numer, pozycję i rocznik dziennika promulgacyjnego (§ 70), w którym została ogłoszona podstawa dokonanej zmiany.

2. Wszystkie akta i dokumenty dotyczące obszarów przekazanych wyłącza się z jednostki ewidencyjnej przekazującej i przydziela się jednostce przejmującej.

§ 85. 1. Wszystkie dokumenty, na których podstawie przeprowadzono zmiany w operacie ewidencyjnym, należy złożyć do zbioru dowodów zmian właściwego obrębu (§ 73), zakładając je według numerów wykazu dowodu zmian.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy operatów pomiarowych, których przechowywanie regulują odrębne przepisy.

Rozdział 3.

Zamknięcie roczne i sporządzanie wykazów gruntów — powiatowych, wojewódzkich i państwowego.

§ 86. 1. Według stanu na dzień 31 grudnia każdego roku kalendarzowego należy dokonać:

1) sprawdzenia:

- czy wszystkie zmiany, objęte wykazem dowodów zmian (§ 85) na dany rok kalendarzowy, zostały wprowadzone do właściwych części operatu ewidencji gruntów,
- czy wyprowadzone zostały sumy końcowe,
- czy wyniki zmian przeniesione zostały do zestawienia gruntów,

2) podkreślenia i podsumowania w zestawieniu gruntów zapisów w poszczególnych grupach rejestrowych,

3) zamknięcia (podsumowania) zestawienia grup rejestrowych na ostatniej stronie zestawienia gruntów, wpisując sumy końcowe atramentem.

2. Postępowanie określone w ust. 1, zwane „zamknięciem rocznym”, należy rozpocząć w terminie od dnia 5 stycznia nowego roku kalendarzowego.

3. Zmiany zgłoszone przez strony lub nadesłane z urzędu po dniu 31 grudnia należy wprowadzić do wykazu dowodów i operatu ewidencyjnego w nowym roku kalendarzowym bez względu na datę lub okres powstania tych zmian w roku ubiegłym.

4. Przepis ust. 3 nie ma zastosowania przy zmianach w podziale administracyjnym. Zmiany takie wprowadza się do operatu ewidencji w dniu określonym w odpowiednim akcie prawnym, od którego obowiązywać będzie nowy podział administracyjny.

5. W wykazie dowodów zmian objętych zamknięciem rocznym należy podkreślić ostatni wpis i odnotować „Zamknięto dnia 31 grudnia 19 ... r.”.

§ 87. 1. Po dokonaniu zamknięcia rocznego należy sporządzić według stanu na dzień 31 grudnia dla każdego obszaru wykaz gruntów w jednym egzemplarzu, a na podstawie tych wykazów — wykazy dla jednostek ewidencyjnych:

- obejmujących obszary gromad — w 2 egzemplarzach, z których jeden należy przesłać do właściwego powiatowego inspektoratu statystycznego,
- obejmujących obszary miast i osiedli — w 3 egzemplarzach, z których jeden należy przesłać do właściwego powiatowego inspektoratu statystycznego, a drugi do wojewódzkiej służby geodezyjnej gospodarki komunalnej.

2. Na podstawie otrzymanych wykazów gruntów poszczególnych jednostek ewidencyjnych miast i osiedli wojewódzka służba geodezyjna gospodarki komunalnej sporządza w 2 egzemplarzach wykaz zbiorczy w terminie do dnia 1 lutego każdego roku, z których jeden przesyła do Ministerstwa Gospodarki Komunalnej.

§ 88. 1. Na podstawie wykazu gruntów poszczególnych jednostek ewidencyjnych należy sporządzić w terminie do dnia 1 lutego każdego roku w pięciu egzemplarzach powiatowy wykaz gruntów, przesyłając po jednym egzemplarzu wykazu do organu do spraw geodezji prezydium wojewódzkiej rady narodowej, do właściwego powiatowego inspektoratu statystycznego, do wojewódzkiego urzędu statystycznego i terenowo właściwej delegatury Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (GUGiK).

2. Na podstawie powiatowych wykazów gruntów organ do spraw geodezji prezydium wojewódzkiej rady narodowej sporządza w porozumieniu z terenowo właściwą delegaturą GUGiK, w terminie do dnia 1 marca każdego roku, w pięciu egzemplarzach wojewódzkie wykazy gruntów, przesyłając po jednym egzemplarzu do Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, właściwego wojewódzkiego urzędu statystycznego, Departamentu Statystyki Rolnictwa i Leśnictwa Głównego Urzędu Statystycznego oraz do Ministerstwa Rolnictwa i Ministerstwa Gospodarki Komunalnej.

3. Wojewódzkie wykazy gruntów, wymienione w ust. 2, sporządza się dla każdego województwa, zestawiając oddzielne wykazy dla całości obszarów zawartych w granicach:

- miast stanowiących powiaty,
- powiatów, obejmujących obszary gromad, osiedli i miast nie stanowiących powiatów.

4. Dla miasta wyłączonego z województwa sporządza się wojewódzki wykaz gruntów zawartych w granicach administracyjnych każdego miasta.

§ 89. Powierzchnie w powiatowych i wojewódzkich wykazach gruntów oraz w państwowym wykazie gruntów podaje się w zaokrągleniu do 1 ha.

§ 90. Wykazy ogólnych powierzchni poszczególnych jednostek podziału administracyjnego Państwa sporządza się według stanu na dzień 1 stycznia każdego roku w terminie do dnia 1 lutego tegoż roku i przesyła jednostkom organizacyjnym przy odpowiednim zastosowaniu § 88.

Rozdział 4.

Odnowienie operatu ewidencji gruntów.

§ 91. 1. Odnowienie operatu ewidencji dla określonej jednostki ewidencyjnej może być dokonane dla całości lub dla części obszaru jednostki.

2. O odnowieniu całości operatu decyduje organ do spraw geodezji prezydium wojewódzkiej rady narodowej na wniosek właściwego organu.

3. O odnowieniu częściowym operatu decyduje właściwy organ.

§ 92. 1. Gdy operat określonej jednostki ewidencyjnej uległ zniszczeniu w całości lub istniejący operat wskutek licznych zmian stał się nieprzejrzysty, a do odnowienia jego części kartograficznej potrzebna jest mapa zasadnicza — należy uzyskać ją w trybie określonym w § 32.

2. Odnowienie części opisowej operatu ewidencji gruntów zaleca się dokonywać na maszynach.

3. Odnowienie operatu jednostki ewidencyjnej następuje również w razie sporządzenia nowej mapy zasadniczej.

§ 93. 1. Po założeniu nowego operatu ewidencji gruntów wycofany operat unieważnia się przez zamieszczenie na poszczególnych jego częściach klauzuli następującej treści:

„Zastąpiony nowym operatem

. dnia 19.. r.

.”

(podpis geodety do spraw ewidencji gruntów).

2. Wycofany operat należy przekazać do właściwego archiwum państwowego stosownie do przepisów o zasadach przechowywania, ewidencji i wykorzystywania materiałów nie przeznaczonych do użytku publicznego.

§ 94. Przy częściowym odnowieniu operatu ewidencji należy rozróżnić:

- 1) odnowienie operatu dla części obszaru jednostki ewidencyjnej na podstawie nowego pomiaru szczegółowego lub
- 2) odnowienie poszczególnych części operatu bez potrzeby dokonywania pomiarów, a mianowicie odnowienia map, matryc tych map, rejestrów gruntów, zestawień gruntów, skorowidzów władania itp.

§ 95. 1. Odnowienie operatu dla części obszaru jednostki ewidencyjnej następuje przez:

- 1) włączenie do operatu nowej mapy sporządzonej dla obszaru objętego odnowieniem,
- 2) wprowadzenie na podstawie nowej mapy zmian w rejestrach gruntów, w zestawieniach gruntów itp.

2. Na części mapy ewidencyjnej, która podlega odnowieniu, wpisuje się tuszem cynobrem uwagę: „Odnowiono — na arkuszu mapy nr”. Nowy arkusz mapy otrzymuje porządkowe oznaczenie map we właściwym obrębie danej jednostki ewidencyjnej.

§ 96. 1. Odnowienie poszczególnych części operatu, gdy nie zachodzi potrzeba wykonania nowego pomiaru, polega na sporządzeniu nowych kopii map ewidencyjnych lub nowych rejestrów gruntów.

2. Po odnowieniu części operatów należy postąpić w sposób przewidziany w § 93 ust. 2.

Rozdział 5.

Wydawanie odrysów, wyrysów, odpisów, wyciągów oraz kopii z operatu ewidencji gruntów.

§ 97. 1. Odrisy, wyrisy, odpisy, wyciągi i kopie z operatów ewidencyjnych wydają właściwe organy na złożone na piśmie lub ustnie do księgi zamówień wnioski właścicieli lub władających oraz zainteresowanych organów administracji państwowej.

2. Dokumenty wymienione w ust. 1 mogą być wydawane na zamówienie osób fizycznych tylko w odniesieniu do gruntów, stanowiących własność lub pozostających we władaniu tych osób.

3. Dane o gruntach prywatnych, znajdujących się we władaniu jednostek administracji państwowej i przedsiębiorstw państwowych, mogą być wydawane tylko za zgodą władających.

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 1—3, mogą być wydawane również osobom upoważnionym przez strony.

5. Dokumenty, o których mowa w ust. 1—3, sporządza się na odpowiednich formularzach.

§ 98. 1. Odrisy, wyrisy, odpisy, wyciągi oraz kopie z operatów ewidencji gruntów wydaje się po pobraniu należnych opłat.

2. Właściwy organ na wniosek jednostki gospodarki społecznej może wyrazić zgodę na sporządzenie na podstawie danych ewidencji gruntów odpowiednich wykazów potrzebnych dla poszczególnych działów gospodarki. Do czasu odmiennego uregulowania tego zagadnienia przez zainteresowane resorty wykazy te mogą być ujęte w postaci wzorów ustalonych z zainteresowanymi stronami.

3. Wydawanie i wynoszenie operatu ewidencyjnego lub jego części poza lokal służbowy jest niedopuszczalne. Wy-

jątek od tej zasady wymaga zezwolenia organu do spraw geodezji prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

4. Na wydawanych dokumentach właściwy organ umieszcza klauzulę treści następującej: „Sporządzono według stanu z roku”. Przepis ten dotyczy również dokumentów, o których mowa w § 99.

§ 99. 1. Dla założenia księgi wieczystej właściwy organ sporządza na zamówienie strony wypis z rejestru gruntów i wyrys z mapy według stanu wykazanego w ewidencji.

2. Jeżeli w istniejącej księdze wieczystej mają być dokonane zmiany dotyczące oznaczenia nieruchomości, należy przed wydaniem danych z ewidencji ustalić granice nieruchomości w sposób określony właściwymi przepisami. Do tych danych należy wówczas dołączyć wyciąg z wykazu zmian gruntowych.

3. Ustalenie granic, o których mowa w ust. 2, nie dotyczy wypadków, gdy granice nieruchomości zostały po dniu 21 października 1946 r. ustalone w trybie obowiązujących przepisów oraz istnieją dokumenty określające przebieg granic.

4. W razie stwierdzenia, że wpisy zawarte w dziale pierwszym księgi wieczystej są niezgodne z danymi ewidencji gruntów, właściwy organ wystąpi z urzędu z wnioskiem do właściwego państwowego biura notarialnego o sprostowanie wpisów. Do wniosku należy dołączyć wyciąg z wykazu zmian gruntowych dotyczący określonej nieruchomości.

§ 100. 1. Właściwy organ udostępni bezpłatnie w miarę zachodzącej potrzeby biuram gromadzkich rad narodowych odpowiednie, według właściwości terenowej, części operatów opisowych ewidencji, niezbędne do założenia i prowadzenia gromadzkich ksiąg gospodarczych.

2. Właściwy organ obowiązany jest zawiadomić niezwłocznie właściwe biura gromadzkich rad narodowych o każdej zmianie wprowadzonej w operacie ewidencji gruntów w celu wpisania zmiany w karcie gospodarstwa gromadzkiej księgi gospodarczej.

3. Sposób wykorzystania danych o gruntach z operatów ewidencji gruntów przez biura gromadzkich rad narodowych przy zakładaniu gromadzkich ksiąg gospodarczych oraz tryb zawiadamiania tych biur o zmianach, jakie mają być wprowadzone do kart gospodarstw, regulują przepisy w sprawie zakładania i prowadzenia gromadzkich ksiąg gospodarczych.

DZIAŁ IV.

Przepisy końcowe.

§ 101. Do gruntów pozostających we władaniu jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez Ministrów Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości stosuje się odrębne przepisy określające tryb i sposób postępowania:

- 1) przy wprowadzaniu danych o gruntach do ewidencji,
- 2) przy przeprowadzaniu zmian w ewidencji,
- 3) przy wydawaniu odpisów, wyrysów, odrysów, wyciągów oraz kopii z operatu ewidencyjnego,
- 4) przy zabezpieczaniu dokumentów geodezyjnych niektórych nieruchomości przejętych przez Ministerstwo Obrony Narodowej od innych resortów.

§ 102. Operaty ewidencji gruntów założone w sposób odmienny, niż to przewidują niniejsze zasady, należy dostosować do obowiązujących przepisów w drodze sukcesywnej aktualizacji.